

Jehovista szülők alig tíz éves gyermeke mondja buta göggel: Én Isten barátja vagyok, mint volt Ábrahám is. Mikor ilyen elbizakodott, farizeusi, gögös kijelentést hallok, arra gondolok: Isten oltalmazzon meg téged attól, amiben Isten állítólagos első „barátja”, Ábrahám és népe részesült.

Nemcsak a jézusi tanítás, mely telítve van az Isten előtti egyenlőség eszméjével, de az Ószövetség is tartalmaz egy idevonatkozó könyvet. Ez pedig a Jónás könyve. Jónás mai szóhasználattal nacionalista, sőt, ultranacionalista zsidó. Ninive, Asszíria fővárosának százhuszezernyi lakója a bűn útjaira lépett. Isten arra kéri Jónást, hogy menne el és figyelmeztesse e népet, hogy tartsanak bűnbánatot, térjenek meg, hogy ne kelljen megbüntesse őket. Asszíria a zsidó nép ellensége. A nemzeti érzésű Jónásnak eszébe se jut, hogy közbenjárjon Ninive lakóinak érdekében. Isten küldetése elől azonban nem lehet elmene-külni. Végülis kell teljesítse a parancsot. Ninive népe azonnal megtér és Isten megbocsát nekik, nem pusztítja el. Nem tetszik ez Jónásnak. Egyenesen haragszik Istenre, hogy miért bocsátott meg Ninive népének. Gyönyörű szépek a záró versek, olvassuk el azokat: Jón 4. Jézusi gondolat: Isten minden népnek Istene, egyformán gondviselője.

Jónás könyve minden bizonnyal a babiloni fogságban vagy fogság utáni időben született. Írója ott a szenvedés nyomorúságában jöhetett rá: Bizony nagy tévedés népe hite, hogy ti. Isten választott népe a zsidó, s hogy Isten minden más népek ellensége, hogy Isten csak az ők Istenük.

Aki azt vallja magáról, hogy ő Isten barátja, vagy amely nép úgy hiszi, hogy Isten kiválasztott népe - az már csak egy parányi lépésre van a „felsőbbrendű” ember, a „felsőbbrendű” nép rendkívül veszélyes felfogásától. Ha nem is teremtett Isten minden embert és minden népet egyformának, azért azt akarjuk, hogy minden ember és minden nép boldog legyen, üdvösségre jusson. Ehhez pedig mindenkinek adott kellő mennyiségű tehetséget, esélyt és lehetőséget. Csupán tőlünk függ, emberektől, hogy valóban tiszteletben tartjuk-e Isten törvényeit, akaratát, mely egyedüli feltétele az emberek közötti egyenlőségnek. Ámen.

NAGY ENDRE

A REMÉNY

Jer 17,17

A hitvilágunkhoz, lelki életünkhöz tartozó fogalmak közül egyik legsajátosabbnak, legérdekesebbnek a reményt találom. Gyakran - naponta - használjuk, hivatkozva rá, és mégis: ha megpróbáljuk lényegét meghatározni, rádöbbenünk, hogy nem is olyan egyszerű, hanem egy nagyon is sajátos fogalommal állunk szemben.

Vizsgáljuk meg hát, hogy mi a remény, és milyen szerepet tölt be életünkben. Sokan a hittel vagy bizalommal azonosítják, mondván, hogy tulajdonképpen ugyanazt jelenti. Bár annyit elmondhatunk, hogy mindezek valóban egy

fogalomkörbe tartoznak, ha azonban jobban odafigyelünk, észre vesszük, hogy a reménynek van egy különös csengése, ami rokonértelmű társaitól megkülönbözteti. Arra utal, hogy reményről az életnek csak bizonyos helyzeteiben beszélhetünk, mert akkor van igazán szükség rá, és pedig az élet nehéz, megpróbáló helyzeteiben, ahogyan textusunk is mondja: „...a háborúság napján.” Amikor reményről beszélünk, rá hivatkozunk, ebben benne van, hogy valami nincs rendben, valami válságba jutott életünkben. Ha jól megfigyeljük, mi is életünk hasonló helyzeteiben használjuk. Lássunk néhány példát.

Pontos órára kell érkezned valahová: templomba, előadásra, vagy a vonatot szeretnéd elérni. Órádra tekintesz és látod, hogy késésben vagy. Nem vagy már biztos, hogy odaérsz a megfelelő időre. És ekkor születik meg, bukkan fel a gondolat: talán mégis...talán még van remény.

Börtönben ül valaki, sok évre elítélve. Számolja a lassan múltó napokat, melyeknek mindenik órája egy-egy örökkévalóságnak tűnik. Tudja, hogy a kiszabott ítélet alapján még nagyon messze van szabadulása órája. De egyszer csak eszébe jut, hogy hallott már olyant, amikor valakinek elengedtek a büntetéséből, amnesztiát kapott, hamarabb szabadult. Ekkor ébred lelkében a biztató gondolat: hátha... Talán van remény a szabadulásra.

Súlyos állapotban szállítanak kórházba valakit, talán baleset érte, vagy betegség támadta meg. Állapota válságos, és az orvos is kételkedve csóválja a fejét. Ilyenkor félelem, kétség támad bennünk, akár rólunk, akár egy szeretett családtagról, embertársról van szó. Érezzük, hogy az élet került veszélybe, és rádöbbenünk, hogy milyen hamar elveszíthetjük azt. De egyszer csak valahonnan bentről egy biztató hangot hallunk: volt már rá eset, hogy hasonló vagy még súlyosabb, válságosabb állapotból is felépült a beteg. Talán még nincs veszve teljesen a gyógyulás lehetősége. Talán még van remény a gyógyulásra.

Az elhangzott példákhoz világosan kitűnik, hogy reményről mindig életünk válságos, bizonytalan helyzeteiben beszélünk. Amikor valamire azt mondom, hogy remélem, tulajdonképpen így gondolom: nem vagyok benne biztos, de szeretném, akarom, hogy úgy legyen.

A reménynek életünkben betöltött szerepét tekintve tehát jogosan elmondhatjuk, hogy az egyik legdrágább kincsünk, éltető, biztató erőforrásunk. Nélküle sokszor teljes sötétség borulna életünkre. Igaz, hogy a remény a hit fogalomkörébe tartozik, hiszen az az alapja. Akárcsak a hit, a remény is Istenre támaszkodik. A próféta is Istennel beszél, amikor így szól: „reménységem vagy te a háborúság napján”. Erről vall a zsoltáríró is: „Csak Istenben nyugodjál meg lelkem, mert tőle van reménységem.” (62,6) Megnyugvásra pedig csak nyugtalan, bizonytalan helyzetben van szüksége az embernek. Ilyenkor válik segítő támaszunkká a remény. Nem szégyen bevallani: próbák alatt, veszélyben kisebb helyre kerül bennünk a hit. A mindent betöltő fényesség csak parányi fényponttá zsugorodik. De ez a fénypont megmarad, és amikor a legnagyobb szükséged van rá, biztató hangon szól hozzád. Ez a remény. Ezért is társítjuk a fény fogalmával, amikor „reménysugárról” beszélünk. És mennyire igaz. Ragyogó napsütésben állíts ki a fénybe egy szál égő gyertyát. Milyen parányi, szinte észrevehetetlen, láthatatlan a lángja a mindent betöltő fényözönben. De ugyanez a parányi gyertyaláng a sötét éjszakában messze elvilágít, irányt mutat

az eltévedt vándornak, és fénye köré lepkék gyűlnek. Ilyen a remény is: amikor sötétség borul életünkre, akkor válik biztató fénysugárrá a számunkra. Így lesz a reménynek sajátos helye, éltető, megtartó funkciója az ember életében. Nem véletlen, hogy Pál apostol is külön említi a hit és a szeretet mellett a reményt.

Eszembe jut annak a történetbeli gyermeknek a nevetésre ingerlő esete, akitől egy alkalommal megkérdezték, hogy melyik fontosabb: a Nap vagy a Hold? A gyermek így válaszolt: a Hold, mert az éjjel világít. Ebben a naivnak tűnő gyermeki válaszban azonban benne van a remény egész lényege.

Amikor nyugodt mederben, zavartalanul folyik életed, töltsd azt be a hit ragyogó fénye. De amikor sötétség borul rád, félelem, bizonytalanság szorítja össze szívedet és „kis teste hangtalan vacog” (József Attila), akkor, ha parányi pontnyi fényével is, - legyen biztatód, megtartód a remény sugara. Ámen.

„KELJ FEL ÉS JÁRJ!”

Jn 5,6-9a

A történet szerint Jeruzsálemben a Juhkapunál volt egy tó, a Bethesda tava, amely gyógyhatásáról volt híres. Ezért sokan keresték fel ezt a helyet. Messze földről is eljöttek azok, akik betegségükre gyógyulást kerestek.

Jézus a tó partján jár. Bizonyára érdeklő a szerencsétlen, mozgásképtelen, beteg emberek sorsa, akiket a gyógyulás reménye hozott ide. A tó vízében betegek fekszenek, és akik még a parton vannak, maradék erejükkel is a víz felé igyekeznek. Vannak, akiket hozzátartozóik, családtagjaik segítenek a vízbe jutni.

Itt pillantja meg Jézus azt a mozdulatlanul fekvő embert, aki teljesen egyedül van, senki sem törődik vele. Odamegy hozzá és megtudja tőle, hogy már évtizedek óta nyomorék, és hogy hiába fekszik már hosszú ideje a parton, mert nincs aki a vízbe emelje, és így minden alkalommal lemarad a gyógyulás lehetőségéről. Ekkor Jézus így szól hozzá: „Kelj fel, vedd az ágycat, és járj!”. A történet szerint az addig mozdulatlan ember képes a saját lábára állni és elindulni.

Ebben a történetben egy mély életigazságot tartalmazó mondanivalót fedezhetünk fel. Hogy az mindnyájunk számára érthető legyen, megpróbálom elmondani ezt a történetet úgy, ahogy mai szemmel látom.

Jézus a tó partján a betegek között járva látja, hogy mindenki a víz felé igyekszik. A szerencsétlenség minden maradék erejüket összeszedik, hogy a vízbe jussanak. Emberfeletti erőfeszítéssel, keserves kínok között, csak araszonként haladva - de mozognak. Csak ez az egy ember fekszik mozdulatlanul. Tulajdonképpen ezért figyel fel rá Jézus. Nemcsak a külső embert nézi, hanem látja a belső lényegét. Nemcsak nyomorúságos testi állapotát veszi észre, hanem még egy ennél is súlyosabb bajt: ez az ember teljesen beletörődött a sorsába, megadta magát, elhitette önmagával, hogy valóban nem képes öne-